

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su vam potrebne dodatne informacije, pogledajte naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informativna bilješka o sudskoj praksi Suda br. 100

August-septembar 2007.

L. protiv Litvanije - 27527/03

Presuda od 11.9.2007. [Drugi odjel]

Član 8

Član 8, stav 1

Poštivanje porodičnog života

Poštivanje porodičnog života

Nedonošenje provedbenih propisa koji bi omogućili transrodnim licima da se podvrgnu operaciji promjene spola i promijene rodnu identifikaciju u službenim dokumentima: *povreda*

Član 41

Pravično zadovoljenje

Pravično zadovoljenje u pogledu propuštanja države da donese provedbene propise: *Država treba donijeti odgovarajući zakon u određenom vremenskom roku, ili u suprotnom, platiti naznačeni iznos na ime materijalne štete*

Činjenice: Podnositelj predstavke je 1978. godine registriran kao djevojčica po rođenju, ali već od rane dobi sebe smatra muškom, te je 1997. godine zatražio ljekarski savjet o promjeni spola. Premda je dijagnosticiran kao transseksualna osoba, njegov doktor mu je odbio propisati hormonalnu terapiju zbog neizvjesnosti u pogledu zakonske mogućnosti u smislu potpune promjene spola. Stoga je bio primoran podvrgnuti se hormonalnoj terapiji neslužbeno. Nakon

usvajanja novog Zakona o građanskom postupku 2000. godine, koji je po prvi put u litvansko pravo uveo pravo provođenja operativnog zahvata promjene spola, podnositelj predstavke se podvrgnuo operaciji djelomične promjene spola. Međutim, složio se sa doktorima da odgode daljnje hirurške korake dok se ne donese provedbeni propis o uvjetima i procedurama promjene spola. Provedbeni propis još uvijek nije donesen zbog veoma snažnog otpora predloženom zakonu u Parlamentu. Podnositelj predstavke je prema domaćem zakonu ostao žensko, iako mu je u konačnici dozvoljeno da promijeni ime u neko drugo, koje bi bilo manje rodno osjetljivo, s tim da ga matični broj na rodnom listu, pasošu i univerzitetskoj diplomi i dalje identificiraju kao osobu ženskog spola. Zbog toga je bio izložen mnogim neugodnostima i poteškoćama u svakodnevnom životu, i osjećao se toliko izopćenim da je postao suicidalan.

Pravo: Zakon 3 – Premda je podnositelj predstavke pretrpio značajnu tjeskobu i frustracije, okolnosti nisu bile toliko intenzivne da su podrazumijevale izuzetne i po život opasne uvjete, da bi potpale pod opseg ove odredbe.

Zaključak: nema povrede (šest glasova za i jedan glas protiv).

Član 8 – Litvanski zakon prepoznaje pravo transseksualnih lica na promjenu ne samo spola već i građanskog statusa. Međutim, u zakonodavstvu postoji jedan jaz, uzrokovan nepostojanjem zakona koji regulira postupak potpune promjene spola operativnim zahvatom. Dok se taj zakon ne donese, ne mogu se uspostaviti odgovarajuće medicinske ustanove koje bi bile razumno dostupne u Litvaniji. Shodno tome, podnositelj predstavke se zatekao u među-položaju pred-operativnog transseksualnog lica, nakon što je obavio djelomični operativni zahvat i promijenio određene važne dokumente koji se tiču njegovog građanskog statusa. Dok se ne podvrgne potpunom operativnom zahvatu, njegov matični broj ne može biti promijenjen i stoga je on ostao žensko u značajnim aspektima svog privatnog života kao što su zaposlenje i putovanje u inostranstvo. Zakonodavni jaz je podnositelja predstavke ostavio u tjeskobnoj neizvjesnosti glede njegovog privatnog života i priznanja njegovog stvarnog identiteta. Budžetska ograničenja u sektoru javnih zdravstvenih usluga mogla su opravdati neka, inicijalna odgađanja u provedbi prava transseksualnih lica u skladu sa Građanskim zakonom ali ne i kašnjenje od četiri godine. S obzirom na ograničen broj ovakvih lica, budžetski izdaci po ovom osnovu ne bi bili prekomjerno veliki. Država je, prema tome, propustila ostvariti pravični balans između javnih interesa i prava podnositelja predstavke.

Zaključak: povreda (šest glasova za i jedan glas protiv).

Član 12 – Pritužba podnositelja predstavke da je zbog nemogućnosti da dovrši promjenu spola spriječen da se oženi i zasnuje porodicu bila je preuranjena, jer da je dovršio operativni zahvat promjene spola, njegov status muškarca bi bio priznat zajedno sa pravom da se oženi ženskom osobom.

Zaključak: nije potrebno posebno ispitivanje (šest glasova za i jedan glas protiv).

Član 41 – Država bi mogla zadovoljiti zahtjev podnositelja predstavke za materijalnu naknadu štete tako što će usvojiti potrebni propis u roku od tri mjeseca od pravomoćnosti presude. U slučaju da to ne učini, dužna je isplatiti podnositelju predstavke 40,000 eura na račun troškova dovršenja preostalih faza operativnog zahvata u inostranstvu. Podnositelju predstavke je također dosuđeno 5,000 eura na ime nematerijalne štete.

Službeni jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. On može biti preuzet sa baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, HUDOC, (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud proslijedio. On može biti reproduciran u nekomercijalne svrhe pod uslovom da puni naziv predmeta bude citiran, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i pozivanjem na Fond povjerenja za ljudska prava. Poziva se bilo koja osoba koja želi da se služi ovim prevodom, u potpunosti ili djelomično, u komercijalne svrhe da kontaktira publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de donnée à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.

© Vijeće Evrope /Evropski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak Registrara nije obavezujući za Sud.

Kliknite ovdje za [Informativne bilješke o sudskoj praksi](#)